

OKRESNÁ PROKURATÚRA TRNAVA
Vajanského 22, 918 67 Trnava 1

Číslo: 1 Pv 703/15/2207
EEČ: 2-21-11-2016

Trnava 12.02.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: Prečin Úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 1/2014 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 3338/28 XXXXX

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- Prečin Úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona číslo 300/2005 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 1/2014 Zbierky zákonov

na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistenom čase dňa 19.03.2014 v Trnave, na ul. Veterná č. 18/G v predajni Elektromax uzatvorila prostredníctvom obchodného zástupcu spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. úverovú zmluvu č. 4403079081 vo výške 749 € za účelom kúpy televízora zn. XXXXX v predajnej sume 899 €, pričom pri podpise uhradila akontáciu vo výške 150 € a úver sa zaviazala splácať v dvadsiatich štyroch mesačných splátkach po 44,64 € mesačne, avšak úver riadne a včas nesplácala, pričom pri podpise zmluvy uviedla, že je invalidná dôchodkyňa s mesačným príjmom vo výške 360 €, čo sa nezakladalo na pravde, poberala iba sociálne dávky vo výške 61 €, čím spoločnosť Home Credit Slovakia uviedla do omylu a spôsobila jej celkovú škodu vo výške 871,48 €

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa Odboru kriminálnej polície Trnava, Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave ČVS: ORP-1499/2-VYS-TT-15 zo dňa 30.10.2015 bolo podľa § 199 odsek 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a zároveň podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

V priebehu prípravného konania vo veci konajúci vyšetrovateľ PZ vypočul v procesnom postavení obvineného XXXXX, splnomocneného zástupcu poškodenej spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. XXXXX, do vyšetrovacieho spisu zabezpečil zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere č. 4403079081, prehľad splátkového kalendára zmluvy, prehľad splátok, vyčíslenie škody od spoločnosti Home Credit Slovakia a.s., zabezpečil správy a posudky na obvinenú XXXXX a to najmä odpis RT obvinenej, výpis z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, správu zo Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava, výpis zo Sociálnej poisťovne a správu z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX, pracovisko XXXXX.

Obvinená XXXXX pri výsluchu obvineného uviedla, že je pravdou, že niekedy v marci v roku 2014 bola v Trnave, na ul. Veternej v predajni Elektro, kde si chcela zakúpiť na splátky cez spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. televízor zn. Samsung v hodnote 899 €. Uhradila akontáciu vo výške 150 €. So zamestnancom spísali zmluvu o spotrebiteľskom úvere, kde uviedla svoje osobné údaje a predložila občiansky preukaz a rodný list. Ako zdroj príjmu a zamestnávateľa uviedla obvinená, že je invalidná dôchodkyňa s čistým mesačným príjmom vo výške 360 €. Nákup na splátky bol obvinenej schválený, pričom bol dohodnutý i splátkový kalendár. Obvinená uviedla, že v čase uzatvárania zmluvy nebola invalidnou dôchodkyňou, uvedené uviedla z dôvodu, aby jej bol úver schválený. Obvinená uviedla, že v čase uzatvárania zmluvy si hľadala prácu a dúfala, že sa jej úver podarí splácať. Keďže peniaze potrebovala, televízor predala a peniaze z predaja použila pre vlastnú potrebu. Dodala, že nevie, či jej na adresu trvalého pobytu chodili upomienky, nakoľko na adrese trvalého bydliska už niekoľko rokov nebýva.

Splnomocnený zástupca poškodenej spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. XXXXX pri výsluchu svedka poškodeného na základe predložených dokladov uviedol, že obvinená XXXXX pri uzatvorení úverovej zmluvy na zakúpenie televízora zn. XXXXX v hodnote 899 €, zaplatila akontáciu vo výške 150 € a poskytnutý úver sa zaviazala splácať v dvadsiatich štyroch mesačných splátkach po 44,64 €. XXXXX pri podpise zmluvy predložila dva druhy dokladov a to občiansky preukaz č. EC 151 818 a rodný list, pričom ako zdroj príjmov uviedla, že je invalidná dôchodkyňa s čistým mesačným príjmom 360 €, pričom podpisom úverovej zmluvy zároveň podpísala i prehlásenie, že ňou uvedené údaje v úverovej zmluve sú pravdivé. Na základe týchto údajov bola posúdená bonita klienta spoločnosťou Home Credit a jeho

schopnosť splácať úver. Vzhľadom k tomu, že klientka spĺňala podmienky na uzatvorenie úverovej zmluvy, úver jej bol poskytnutý. Klientka do dnešného dňa neuhradila ani jednu splátku, čím spoločnosti spôsobila škodu 871,48 €. Splnomocnený zástupca poškodenej spoločnosti uviedol, že klientke boli zasielané i upomienky s upozornením, aby splátky uhradila.

Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava vyplýva, že XXXXX si nepodala na Sociálnu poisťovňu žiadosť o poskytnutie dávky v nezamestnanosti, a nie je evidovaná ani ako poberateľ nemocenských dávok, úrazových dávok ani garančného poistenia. Menovaná sa nachádzala v evidencii poberateľov dôchodkovej dávky zo Sociálnej poisťovne, pričom vdovský dôchodok jej bol priznaný od 10.10.2012, ktorý bol podľa dostupných informácií naposledy vyplatený za máj 2014. Zo správy Sociálnej poisťovne vyplýva, že pobočke nie je známy dôvod zastavenia výplaty vdovského dôchodku.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX, pracovisko XXXXX vyplýva, že XXXXX nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, evidencia trvala naposledy od 01.12.2013 do 21.01.2014, pričom dôvodom na vyradenie bola nespolupráca, nedostavenie sa na úrad. Menovaná je od 01.06.2014 priznaná dávka v hmotnej núdzi vo výške 61,60 Eur mesačne.

Z uvedeného je zrejmé, že skutok uvedený vo výrokovej časti tohto uznesenia sa stal, vyhodnotením zabezpečených dôkazov bolo jednoznačne preukázané, že tento nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Podľa § 2 odsek 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú ak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Dostatočné zistenie skutkového stavu veci je nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie. Z tejto požiadavky zistenia skutkového stavu veci vyplýva, že orgán činný v trestnom konaní sám určuje mieru dokazovania, ktoré musí v konaní vykonať, aby bola táto požiadavka splnená. Orgán činný v trestnom konaní musí vykonať také dôkazy, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností tak, aby bolo možné vo veci spravodlivo rozhodnúť.

Podľa § 2 odsek 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v

trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 8 Trestného zákona je trestným činom protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 17 Trestného zákona pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nedbanlivosti.

Podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Subjektívna stránka trestného činu vyžaduje úmyselné zavinenie musí pokrývať všetky znaky skutkovej podstaty (celú objektívnu stránku) tohto trestného činu. Na naplnenie subjektívnej stránky tohto trestného činu sa vyžaduje, aby páchatel' už v čase pôžičky peňazí (v čase uzavierania zmluvy o úvere alebo o ručení za úver) konal v úmysle vypožičané peniaze buď vôbec nevrátiť, alebo ich nevrátiť v dohodnutej lehote, alebo konal aspoň s vedomím, že peniaze v dohodnutej lehote nebude môcť vrátiť a že tým uvádza iného do omylu, aby sa na škodu jeho majetku obohatil.

Objektom trestného činu úverového podvodu je cudzí majetok, špecificky však ten majetok, z ktorého sa poskytuje úver alebo záruka na úver, pričom podmienkou na trestnosť je, aby páchatel' takým konaním inému spôsobil malú škodu.

Pre naplnenie objektívnej stránky trestného činu podvodu sa vyžaduje, aby páchatel' uviedol niekoho do omylu alebo využil niečí omyl, príčinná súvislosť medzi konaním a následkom, ako i následok vo forme škody a obohatenia (touto dispozíciou vznikne na cudzom majetku malá škoda a zároveň sa tým páchatel' alebo niekto iný obohatí). Pri trestnom čine podvodu je základom uvádzanie iného do omylu alebo využívanie omylu iného, pretože len v prípadoch, keď je škoda na cudzom majetku spôsobená v príčinnej súvislosti s omylom inej osoby, môže ísť o spáchanie trestného činu podvodu.

Vo všeobecnosti možno podvod definovať ako uvedenie niekoho do omylu alebo využitie niečieho omylu za účelom obohatenia sa na cudzom majetku. Uvedením do omylu je konanie, ktorým páchatel' predstiera okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom vecí. Môže ísť o konanie, opomenutie aj konkludentné konanie.

V prípadoch podvodných konaní, omyl ako rozpor predstavy so skutočnosťou musí byť prostriedkom spôsobilým na oklamanie iného v konkrétnej situácii.

Uvedenie nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za „uvedenie do omylu“ podľa základnej skutkovej podstaty trestného činu podvodu, pretože „uvádzanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli

alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú (poškodenú) osobu.

Povinnosť dodržiavať obvyklú mieru opatrnosti podľa ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka má každý účastník občianskoprávneho (obchodnoprávneho) vzťahu, teda v záväzkových vzťahoch nielen dlžník ale aj veriteľ.

Poskytovateľ úveru ako účastník súkromnoprávneho vzťahu je primárne povinný aspoň v minimálnej miere dbať na nevyhnutnú ochranu svojich práv a majetkových záujmov, dodržiavať potrebnú mieru opatrnosti a zabezpečiť si ľahko dostupné informácie významné na rozhodnutie o poskytnutí úveru. Spoločnosti poskytujúce úverové produkty, ktoré v rámci výkonu predmetu svojej podnikateľskej činnosti prichádzajú pravidelne do kontaktu s uvádzaním nepravdivých informácií, majú možnosť si deklarované údaje preveriť a pri zachovaní potrebnej miery opatrnosti rozpoznať nepravdivosť tvrdenia bez vynaloženia špeciálneho, osobitného úsilia, ktoré inak nie je v obdobných prípadoch bežné.

Z výsluchu splnomocneného zástupcu poškodenej spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. XXXXX vyplýva, že úver XXXXX poskytl na základe ňou poskytnutých údajov, kontrolou dvoch druhov dokladov, pričom vyhodnotili, že je schopná úver splácať. Žiadnym iným spôsobom nebola preverovaná pravdivosť údajov, ktoré poskytla. Z uvedeného je zrejmé, že spoločnosť Home Credit nevyvinula žiadne úsilie vyhnúť sa neistému obchodu prípadne finančnej strate a nevyužil dostupné prostriedky na to, aby poskytnuté údaje preveril a tým sa vyhol uvedeniu do omylu.

Uvedenie nepravdy nie je možné zameniť s uvedením do omylu, nakoľko zo strany spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. v uvedenom prípade nedošlo bežne dostupnými a použiteľnými prostriedkami k prevereniu tvrdenia XXXXX.

Nejde o uvedenie do omylu, ak nepravdivosť tvrdenia je možné na prvý pohľad rozpoznať (podlieha preskúmvaniu klamanou osobou), prípadne, nepravdivosť tvrdenia vôbec nie je spôsobilá vyvolať nesprávnu predstavu subjektu, ktorému je smerovaná.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám, a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Trestné právo je prostriedkom ultima ratio (posledná a najkrajnejšia možnosť), pričom sa vychádza zo zásady pomocnej úlohy trestnej represie (zásada subsidiarity). V zmysle tejto zásady má byť trestné právo použité len ako najkrajnejší prostriedok a len pri typovo najzávažnejších porušeníach spoločenských vzťahov, záujmov a hodnôt, v prípade, ak iné možnosti, najmä prostriedky ostatných právnych

odvetví, neboli dostačujúce, teda už boli vyčerpané, sú neúčinné alebo zjavne nie sú vhodné.

Pre úplnosť dodávam, že v uvedenom prípade bolo dôkazmi zabezpečenými po vznesení obvinenia preukázané, že XXXXX bola v čase uzatvárania úveru poberateľkou vdovského dôchodku, čo potvrdzuje i správa Sociálnej poisťovne. Napriek tomu, že nebola poberateľkou invalidného dôchodku tak, ako to uviedla do zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bola jej vyplácaná iná dávka dôchodkového poistenia a to vdovský dôchodok. Vzhľadom na uvedené nebola v tomto prípade konaním XXXXX naplnená ani subjektívna stránka trestného činu úverového podvodu podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie vecí.

Na základe vyššie uvedených skutočností som rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať u prokurátora okresnej prokuratúry do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.

Mgr. Jana Hadzimová
prokurátorka